

بررسی روانشناسی رنگ و نور در معماری داخلی کتابخانه های دانشگاهی

راحله رستمی ۱، هادی امینی برنجستانی ۲، پوریا فیروزی ۳، زیبا فلاح پورانگفامی ۴

۱ دکترای معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران. raheleh.rostami@yahoo.com

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران. Hadiamini.Arch@yahoo.com

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران. Puorya.firoozi@gmail.com

۴ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران. Zibafallahpour@gmail.com

چکیده

هدف معماری داخلی بهبود عملکرد فیزیکی و روانی فضا برای راحت سازی زندگی در آن است. هر نقشی که در معماری و طراحی به کار رفته، دارای رنگی است که می تواند نقش بسزایی در درک بهتر فضاها داشته باشد. از آنجایی که نور مورد استفاده در معماری، از رنگ ساخته شده است بنابراین باید گفت که پیچیده و هندسه ی رنگ و نور، کاربرد آنها و تاثیر پذیرشان در این اثر، رنگ است که حیات را معنا می بخشد. از لحاظ فیزیکی نور و رنگ به یک طیف تابشی منحصر به فرد تعلق دارد. زمینه معماری ترجیح می دهد هر دو جنبه را به طور جداگانه بررسی کند، کتابخانه ها نیز می توانند با تاثیر پذیری از رنگ و نور در معماری و با توجه به اثرات روانشناختی آنها به فضای کتابخانه معنا و حیاتی دوباره بخشند. در این مقاله سعی شده نور و رنگ را مورد بررسی قرار دهد و پیشنهاداتی راجع به رنگ و نور در کتابخانه داده شود.

واژه های کلیدی: معماری کتابخانه ، رنگ ، نور ، فضای داخلی کتابخانه

مقدمه

در تاریکی مطلق ، ما نه فضا را می توانیم ببینیم و نه فرم و رنگ را، اما نور تنها یک ضرورت فیزیکی نیست، بلکه ارزش روانشناسی آن یکی از مهمترین عوامل زندگی انسان در همه ی زمینه هاست. زیبایی که به چشم می آید از پرتو نور و رنگ است و گرنه در تاریکی، زیبایی مفهومی ندارد. زیبایی حقیقتی است که با نور معرفت درک می گردد و زیبایی ظاهری که با عزیزترین حس ما که بینائی است دیده می شود. نور و روشنایی چه ظاهری چه عرفانی باعث می شود که بینائی به چشم آید و رنگ و سایر زیبایی های شیء جلوه کند. شرایط محیطی که کتابخانه را احاطه کرده است، به گونه ای اجتناب نا پذیر فعالیتهای کتابخانه را تحت تاثیر قرار می دهد. کتابخانه و محیط، مرتب درگیر مبادله ای پیچیده از پیام ها، عملیات و کنش و واکنش هستند. این کنش و واکنش دامنه وسیعی دارد که به گونه ای رسمی و غیر رسمی افراد، فناوری ها و گروه ها را در بر میگیرد. در چنین شرایطی، هر سازمان حساس، خود را موظف می داند به فوریت به نیازها، فرصت ها و محدودیت های محیطی پاسخ گوید، کتابخانه ها باید به دنبال ایجاد محیطی مناسب ، روح بخش ، شاد و جذاب باشند؛ محلی که در آن همان احساس شادی و نشاط به مراجعه کننده دست میدهد که در پارک ها دست میدهد. محیط مناسب نیز یعنی فضایی روح بخش که فرد در آن بتواند فارغ از فشارهای ناخواسته روانی رشد کند و شکوفا شود. کیفیت فضای داخلی از یک طرف تاثیر مستقیمی بر نحوه انجام فعالیت های کارکنان در آن دارد و از طرف دیگر نگرش، احوال و شخصیت مراجعان را تحت تاثیر قرار میدهد.